

«Тасдик мекунам»

Директори Муассисаи давлатии таълимии «Донишқадаи иқтисод ва савдои Донишгоҳи давлатии тижорати Тоҷикистон дар ш. Хучанд»

н.и.и., дотсент Хошимзода Х. Х.

«29» Сентябр соли 2022

Хулосаи

Шӯрои олимони факултети молия ва баҳисобгирии бухгалтерии ДИС ДДТТ ба рисолаи Саидова Ситора Назаровна дар мавзуи «Зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон ва роҳҳои ҳалли онҳо» (таҳлили иҷтимоӣ - фалсафӣ) барои дарёфти дараҷаи илми номзоди илмҳои фалсафа аз руи ихтисоси 09.00.11 – фалсафаи иҷтимоӣ (илмҳои фалсафӣ)

Таҳқиқоти диссертационии Саидова Ситора Назаровна дар мавзуи «Зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон ва роҳҳои ҳалли онҳо» (таҳлили иҷтимоӣ - фалсафӣ) дар кафедраи ҷомеашиносии Донишқадаи иқтисод ва савдои ДДТТ муҳокима карда шуда, ба ҳимоя тавсия шудааст. (суратчаласаи №10, 28.04.2022).

Дар марҳилаи таҳияи диссертатсия Саидова Ситора Назаровна унвонҷӯи кафедраи ҷомеашиносии Донишқадаи иқтисод ва савдои ДДТТ аз руи ихтисоси фалсафа, фарҳангшиносӣ ва сотсиология ба ҳайси омӯзгор фаъолият бурдааст.

Роҳбари илмӣ – доктори илмҳои фалсафа, профессори кафедраи ҷомеашиносии ДИС ДДТТ Солиҷонов Расулҷон.

Дар натиҷаи муҳокимаи рисолаи илми «Зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон ва роҳҳои ҳалли онҳо» (таҳлили иҷтимоӣ - фалсафӣ) Шӯрои илми факултети молия ва баҳисобгирии бухгалтерӣ хулосаи зеринро қабул намуд:

Мавзуи таҳқиқоти Саидова Ситора Назаровна «Зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон ва роҳҳои ҳалли онҳо» яке аз мавзуҳои ҳамешагӣ ва мубрами илми фалсафа ҳам бошад, аммо муаммои мазкур дар даврони соҳибистиклолӣ, хусусан дар зинаи пасонизоии ҷомеаи Тоҷикистон дар фалсафаи ватанӣ ба таври кофӣ таҳқиқнашуда маҳсуб меёбад. Таҳассус, мавзӯ ва мазмуни таҳқиқоти диссертационӣ ба шаҳодатномаи ихтисосҳо мувофиқ буда, диссертатсия ба ихтисоси мавзуи таҳқиқот ба шиносномаи ихтисоси 09.00.11 – фалсафаи иҷтимоӣ (илмҳои фалсафӣ) мувофиқат менамояд.

Робитаи таҳқиқот бо барномаҳо (лоиҳаҳо) ва мавзӯҳои илмӣ. Диссертатсия дар доираи нақшаи дурнамои кори илми кафедраи ҷомеашиносии Донишқадаи иқтисод ва савдои ДДТТ дар мавзуи «Ҷанбаҳои таърихӣ, фалсафӣ, иҷтимоӣ-фарҳангии азнавсозии ҷомеаи муосири Тоҷикистон» иҷро гардидааст.

Мубрамияти мавзуи таҳқиқотӣ. Дар таърихи ташаккул ва рушду такомули тафаккури фалсафӣ муаммоҳои зиёде чой доранд, ки онҳо аз ибтидои тамаддун арзи вучуд дошта, то ба имрӯз мубрамияти худро гум накардаанд. Муаммои зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ аз ҷумлаи ин мавзӯҳост, зеро мисли он, ки дар зинаҳои хеле поёнии инкишофи ҷомеа одамон дар сатҳи ҷаҳонбинии асотириву динӣ тағйирёбиҳоро эҳсос менамуданд, вале сабаби онҳоро муайян карда наметавонистанд, имрӯз ҳам дар бораи манбаи ҳаракатдихандаи таҳаввулоту таракқиёти олам баҳсу мунозираҳо идома доранд. Зиёда аз ин, дар шароити ҷаҳонишавӣ ва вусъати рақобати байни давлатҳо ва ҷомеаҳо баҳри манфиатҳои геостратегӣ ва геосиёсии худ, аз нав тақсим намудани ҷаҳон ва авҷгирии “ҷангҳои иттилоотӣ” баҳри ғасби ақлу ҳуши инсон моҳияту зухурот, сабабу натиҷа ва воқеияту имконияти зухури зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ тағйир ёфта, бо ҳислату паҳлӯҳои нави то ба ҳол омӯхта нашуда ба назар намоён мегардад. Маҳз ҳамин ҳолат яке аз омилҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионии Саидова Ситора Назаровнаро тақозо менамояд.

Таҳқиқи зиддият ва низои иҷтимоӣ дар ҷомеаи муосир дар назария ва амалияи ҳаёти ҷамъиятӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳам барои илмҳои фалсафа ва ҳам барои амалияи ҷомеасозии муосир, ки тағйиротҳои куллии иҷтимоиро аз сар мегузаронад, хеле муҳим мебошад.

Зарурати таҳқиқи мавзуи мазкур дар доираи имкониятҳои методологии фалсафаи иҷтимоӣ инчунин бо он алоқаманд карда мешавад, ки рушди муназзам ва устувори ҷомеаи муосири Тоҷикистон аз омӯзиш ва таҳлили сабабу оқибатҳои шиддатёбии зиддият ва низои иҷтимоӣ дар ибтидои солҳои соҳибистиклолӣ дар шакли ҷанги шаҳрвандӣ ва бардошти сабақҳо аз он ҷанги шаҳрвандии таҳмилий вобаста мебошад.

Дар диссертатсияи Саидова С.Н. бо истифода аз имкониятҳои категорияҳои фалсафаи иҷтимоӣ ба монанди “ваҳдати миллӣ”, “мусолиҳаи миллӣ” оғозу анҷоми зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ мавриди таҳқиқ қарор дода шудааст. Чунин таҳлил ба унвонҷӯ имконият додааст муайян ва аз лиҳози назариявӣ методологӣ муайян намояд, ки тоҷикон ҳамчун миллати сулҳпарвару таҳаммулпазир тавонистанд дар як давраи нисбатан кӯтоҳ усули ҷадиди пешгирӣ намудани онҳоро дарёфт намуда, ҷомеаи тоҷикро ба пайроҳаи рушди муназзам ва устувор, бунёдкориву созандагӣ бароранд.

Ҳамзамон дар диссертатсия таъкид карда мешавад, ки зикри ин андеша маънои онро надорад, ки акнун ҷомеаи мо аз зиддияту низоъҳо ҳалос шудаду, мо ҷомеаи безиддияту бенизоъ сохтаем. Ба андешаи унвонҷӯ, ҳаргиз чунин нест, зеро дар назарияҳои муосири илмҳои иҷтимоӣ эътироф ғаштааст, ки зиддияту низоъ ҳамеша пайгири ҷомеаҳо буда, онҳо ҳамеша манбаи ҳаргуна тағйирёбию инкишоф ва пешрафти он маҳсуб меёбанд. Аз ин ҷиҳат, муаммои зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ дар ҳар як зинаи рушд ба худ викаҷиҳое касб менамояд, ки пажӯҳиши онҳо роҳ, тарз ва муносибати ҳосаро талаб менамояд. Таҷрибаи таҳқиқотҳои илмӣ нишон медиҳад, ки дар доираи фаҳмиши қолабӣ бо истифодаи мафҳум ва категорияҳои анъанавӣ моҳият ва зухурот, сабаб ва оқибатҳои ин ҷараёнро вобаста ба ҳаёти имрӯзаӣ

Тоҷикистон муайян намудан ғайри имкон аст. Аз ин лиҳоз, илми ҷомеашиносии муосир бояд аз доираи дарки пешинаи ин муаммо берун ҷаста, парадигмаҳои нави дарёфт намояд, ки онҳо имконияти таҳқиқи сабабу оқибат ва ҳамчунин роҳи усулҳои муассири ҳалли зиддият ва низоҳҳои иҷтимоиро фароҳам орад.

Вобаста ба ин, таҳлили воқеаҳои фоҷиабори солҳои 90-уми асри гузаштаи таърихи миллати мо, идома ёфтани падидаи экстремизм ва терроризм дар зинаи пасонизой, густариши раванди радикализатсияи мафкуравӣ ва оқибатҳои эҳтимолии харобиовари ин падидаҳои номатлуб тақозо менамояд, ки онҳо бо истифодаи парадигмаҳои нави илмӣ мавриди таҳлилу баррасӣ қарор дода шаванд.

Таҳқиқи мушикофонаи ҷанбаҳои онтологӣ, гносеологӣ ва иҷтимоии зиддият ва низоҳҳои иҷтимоӣ дар масири ҳаёти муосири ҷомеаи Тоҷикистон имконияти пешгирӣ намудан ва ҷилавгирӣ аз равандҳои номатлуби таракқиёт, ки ҷомеаро сӯи “ҷароҳатҳои иҷтимоӣ”, ҳодисаҳои харобиовар, низоҳҳо ва тақобули иҷтимоӣ мебарад, шароит фароҳам меоварад. Аз ин лиҳоз, пажӯҳиши роҳҳо ва усулҳои пешгирӣ ва ҳалли зиддият ва низоҳҳо яке аз масъалаҳои муҳим ва ҳалталаби назария ва амалияи муосир маҳсуб меёбад.

Дар ин рост, мавриди зикр аст, ки дар раванди ҳалли зиддият ва низоҳҳои иҷтимоӣ дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон таҷрибаи нодир ва бесобиқа ташаккул ёфт, ки имрӯз дар афкори илмӣ иҷтимоӣ ҳамчун модели тоҷикӣ ҳалли зиддият ва низоҳҳо муаррифӣ мегардад. Яке аз хусусияти хоси ин модел аз он иборат аст, ки он ба ҳалли зиддият ва низоҳ ба зинаи муқовимати мусаллаҳонаи тарафҳои муқобал расида нигаронида шуда, воқеан ҳам дар замони муосир бесобиқа мебошад. Аз ин рӯ, модели дар асоси таҷрибаи сулҳофарини тоҷикон эҷод гашта, бояд объекти омӯзиш ва таҳлили фарогири муҳаққиқони низоҳшиносӣ, олимони соҳаи илми фалсафаи иҷтимоӣ ва сиёсатшиносӣ қарор дода шавад.

Таҷрибаи сулҳофарини тоҷикон ва дар ин замина арзи вуҷуд намудани модели тоҷикӣ ҳалли зиддият ва низоҳҳои иҷтимоӣ аз лиҳози назариявӣ ва методологӣ ба таври кифоя баррасӣ нагаштааст. Модели мазкур яке аз дастовардҳои муҳими миллати тоҷик бо сарвари Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ–Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар раванди сулҳи тоҷикон буда, ҳамчун як мактаби миллӣ ташаккул ёфт ва онро мавриди таҳқиқи илмӣ қарор дода, ба ҷаҳониён муаррифӣ намудан аз вазифаҳои муҳими илмӣ ҷомеашиносӣ маҳсуб меёбад.

Дарачаи навгонии натиҷаҳои дар диссертатсия бадастомада ва нуқтаҳои илмӣ, ки барои ҳимоя пешниҳод мешаванд. Таҳқиқоти диссертатсионии мазкур аз назари гузориши масъалаи баррасишаванда, мавзӯи интиҳобшуда, усули баррасӣ ва роҳҳои илмӣ ҳалли масъалаҳои зиддият ва низоҳҳои иҷтимоӣ маҳсуб мегардад.

Дар таҳқиқоти диссертатсионии мазкур навгонии илмӣ ҳам аз тарзи гузоштани проблема ва ҳам аз роҳи ҳалли он таркиб ёфтааст, зеро дар илми

ватани фалсафӣ корхое, ки дар он таҷрибаи сулҳофарини тоҷикон ҷамъбаст ва натиҷабардорӣ гашта бошанд, ангуштшуморанд. Навгонҳои кори диссертатсионӣ ба таври зерин мушаххас карда шудаанд:

- таҷрибаи нодири Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ҳалли зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ дар ҷомеаи пасошӯравӣ омӯхта шуда, аз он хулосаҳои назариявӣ ва методологӣ бардошта шудааст, ки онҳо барои пешгирӣ ва ҳалли зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ дар ҷомеаҳои муосир аҳамияти прагматикиро доро мебошанд.

- назария ва методологияи таҳқиқи зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ мавриди бознигарӣ қарор дода шуда, ҷойгоҳи ҷунин парадигмаҳо ба мисли *фалсафаи конвенсиализм, конструктивизми иҷтимоӣ, принципҳои парадигмаи синергетика ва диалектика ҳамчун таълимот дар бораи робитаҳои кулӣ ва инкишоф* дар ҳалли зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ муайян карда шудааст;

- дар раванди таҳлили заминаҳои методологияи мавзӯи таҳқиқшаванда, тағйирёбии мазмун ва шакли зуҳури мафҳумҳои “зиддияти иҷтимоӣ” ва “низои иҷтимоӣ” мушаххас гардонида шудааст;

- дар ин робита, вижагиҳои робитаи тарафайни мутақобилаҳо дар зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон омӯхта ва мушаххас гардонида шуда, ҷунин падидаҳо ба мисли ваҳдати миллӣ ва фарҳанги таҳаммулпазирӣ ҳамчун василаҳои ҳалли зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ ва устувор гардонии сулҳу суботи ҷомеа муқаррар гардидааст;

- дар ин радиф, дар шароити ҷаҳонишавӣ, вусъати бемайлоии технологияҳои иттилоотӣ - коммуникатсионӣ ва дар ин замина арзи вучуд намудани шаклҳои нави зуҳурёбии зиддияту низоъҳои иҷтимоӣ – “ҷангҳои иттилоотӣ” ва таҳдиду хатарҳои онҳо ба рушди муназзами ҷомеаи муосири Тоҷикистон муайян гардидааст;

- дар заминаи таҷрибаи нодири ҷомеаи пасонизоии Тоҷикистон нақши субъектҳои сиёсӣ (Пешвои сиёсӣ) дар ҳалли зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ мавриди таҳлилу баррасӣ ва натиҷабардорӣ қарор дода шудааст;

- бо истифодаи қонун ва категорияҳои фалсафаи иҷтимоӣ ҷанбаҳои прагматикӣ зиддият ва низои иҷтимоӣ, яъне сабабҳо ва оқибатҳои зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ дар мисоли ҷанги шаҳрвандии таҳмилий дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон мавриди омӯзиш қарор дода шуда, аз он натиҷабардориҳо карда шудааст;

- фарҳанги таҳаммулпазирӣ ва ваҳдати миллӣ ҳамчун воситаи муҳими ҷилавгирӣ аз зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ мавриди таҳлили иҷтимоӣ - фалсафӣ қарор дода шудааст.

- дар заминаи таҷрибаи нодир ва беназирӣ сулҳофарини тоҷикон ташаккули “**модел ва технологияи тоҷикӣ**”-и ҳалли зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ омӯхта шуда, аҳамияти он на фақат дар фарогир гаштани тасаввурот дар бораи зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ, балки амалияи ҷомеасозии муосир муайян карда шудааст;

- муайян карда шудааст, ки дар ҷомеаҳои муосир нақши омилҳои маънавӣ, ба мисли худшиносии худогоҳии миллӣ, ватанпарастӣ,

миллатдустӣ ва зиракии сиёсӣ дар пешгирии намудани зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ афзалият пайдо намудааст.

Мақсади асосии кор омузиши ҳамаҷонибаи илмии дар доираи равиши фалсафӣ-иҷтимоӣ бознигарӣ намудани назария ва методологияи муаммои зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ роҳ ва усулҳои ҳалли онҳо дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон мебошад. Дар ин масир, муаллиф ҳадаф гузоштааст, ки як қатор вазифаҳои мушаххасро муайян намояд, аз ҷумла:

> мавриди омузиш қарор додани раванди таҳаввулоти ғояи зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ дар таърихи фалсафа;

> бознигарии ҷанбаҳои гносеологӣ ва методологияи муаммои зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ;

> шарҳу тавзеҳи умумият ва фарқияти мафҳумҳои “зиддияти иҷтимоӣ” ва “низои иҷтимоӣ”;

> муайян намудани шаклҳои нави зуҳури зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ дар раванди ҷаҳонишавӣ ва бунёди ҷомеаи иттилоотӣ;

> таҳқиқи ҷойгоҳи объект ва субъекти сиёсӣ дар ҳалли зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ;

> ошкор намудан ва мавриди таҳлили фалсафӣ-иҷтимоӣ қарор додани сабабҳо ва оқибатҳои вусъати зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ дар ҷомеаи пасошӯравии Тоҷикистон;

> баррасии фарҳанги таҳаммулпазирӣ ва ваҳдати миллӣ ҳамчун василаи пешгирии низоъҳои иҷтимоӣ ва устуворгардонии пояҳои соҳибистиклолии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

> мавриди омузиш қарор додани модел ва технологияҳои ҷадиди ҳалли зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ дар заминаи таҷрибаи сулҳофарини тоҷикон.

Ба андешаи мо муаллиф кушиш кардааст, ки ба ин проблемаҳои ҷойдоштаи фалсафӣ-иҷтимоӣ андешаҳои худро баён намояд ва аз ӯҳдаи он бо сарбаландӣ баромадааст.

Асоснокӣ ва муътамад будани хулоса ва тавсияҳое, ки дар диссертатсия зикр гардидаанд. Диссертатсия кори анҷомёфтаи илмӣ-таҳассусӣ буда, натиҷаҳои он барои рушди илми фалсафаи иҷтимоӣ мусоидат мекунад. Ҷанбаҳои дигари мавзӯи диссертатсия барои рушди илмҳои дигари соҳавии фалсафӣ аҳамияти муҳим доранд.

Таҳлили диссертатсия, ақидаҳо, нуктаҳои илмӣ, хулосаҳо, мафҳумҳои илмӣ, проблемаҳои илмӣ, ки аз тарафи муаллиф пешкаш шудаанд, инчунин таҳлили танқидии ақидаҳои дар илм ҷойдошта, муайян намудани мавқеи мустақили ҳеш, асосноккунии нуктаҳои илмӣ ва хулосаҳо бо истифода аз доираи кофии маводи илмӣ ва таҷрибаи амалӣ аз он дарак медиҳанд, ки таҳқиқоти мазкур мустақилона анҷом дода шудааст.

Аҳамияти илмӣ ва амалии натиҷаҳои диссертатсия бо нишон додани тавсияҳо онд ба истифодаи онҳо. Натиҷаҳои бадастовардаи муаллиф аз ҷиҳати назариявӣ ба рушди илми фалсафаи иҷтимоӣ мусоидат карда, мавод ва хулосаю натиҷаҳои бадастомадаи он дар рафти таҳлилу таҳқиқҳои минбаъдаи муаммои зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ дар ҳаёти

чомеаи муосири Тоҷикистон, барои анҷом додани таҳқиқотҳои минбаъда ҳамчун манбаи бозғатимоди илмӣ мавриди истифода қарор дода шаванд. Илова бар ин, мавод ва натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ ҳангоми таҳияи китобҳои дарсӣ, воситаҳои таълимӣ ва курси лексияҳо барои донишҷӯён аз ҷанҳои фалсафаи иҷтимоӣ, сотсиология, фарҳангшиносӣ ва арзишшиносӣ метавонанд истифода шаванд.

Хулосаҳои назариявӣ ва тавсияҳои амалии таҳқиқот метавонанд дар фаъолияти сохторҳои дахлдори мақомоти ҳокимияти давлатӣ барои таҳкими сиёсати иҷтимоӣ ва қорбасти намудани механизмҳои муқовимат бар зидди ҳаргуна ғояҳои деструктивии динӣ-экстремистӣ истифода шаванд.

Аз ҷониби Саидова С.Н. дар ҳалли масоили таҳқиқоти асарҳои фундаменталии муҳаққиқони вағаниву хоричӣ фаровон истифода қарда шудааст. Унвонҷӯ дар натиҷаи омӯзиши сарчашмаҳои илмӣ, адабиёти соҳавӣ ва баҳодихии ақидаҳои олимони гуногун нуктаҳои муаллифии худро пешниҳод намудааст, ки он хоси гузаронидани таҳқиқоти илмӣ мебошад. Мазмуни диссертатсия шаҳодати қофӣ будани пуррагии баёни мазмун ва навгонии илмӣ доштани онро медеҳад. Муаллиф аз натиҷагирӣ хулосаҳои худро ифода намудааст, ки он барои рушди илми муосири фалсафаи иҷтимоӣ саҳми сазовор мегузорад.

Диссертатсия аз ҷониби муаллиф мустақилона анҷом дода шуда, андешаҳо аз лиҳози мантиқӣ дуруст ва бо забони илмии тоҷикӣ ба таври раван баён гаштаанд. Натиҷа ва нуктаҳои илмии диссертатсия барои илми фалсафа навгонӣ буда, саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро дар илм нишон медеҳанд.

Бояд қайд намуд, ки дар диссертатсия умумият ва фарқияти равишҳои диалектикӣ ва синергетикӣ, ҷойгоҳи методологияи иҷтимоӣ фарҳангӣ ва муносибати системавӣ дар таҳқиқи муаммои зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ моҳирона нишон дода шудааст. Инчунин дар таҳқиқи мавзӯи мазкур принципҳои таърихият ва мантиқият, усулҳои таҳлили системавӣ-сохторӣ, моделсозии иҷтимоӣ ва усулҳои ояндабинӣ, равишҳои фарҳангӣ, сотсиологӣ ва тамаддунӣ истифода қарда шудаанд.

Аз ин лиҳоз, таҳқиқоти диссертатсионии Саидова Ситора Назаровна ба масъалаи мубрами имрузаи илмӣ – муаммои зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ дар чомеаи муосири Тоҷикистон ва роҳҳои ҳалли онҳо бахшида шудааст ва дар шароити вазъи номуташанничи ҷаҳони муосир мубрамиаш дучанд мегардад.

Автореферат ва маводи нашрнамудаи муаллиф ба талаботи тартиб додани дараҷаҳои илмӣ пурра мутобиқат дошта, хулосаи мушаххаси таҳқиқоти муаллиф оид ба мавзӯи мазкур мебошанд. Муаллиф дар ҷараёни таҳқиқоти диссертатсионӣ ба муаллифон ва манбаи иқтибоси мавод ишора менамояд.

Таълифоти натиҷаҳои диссертатсия. Интишороти илмии Саидова Ситора Назаровна ба матни таҳқиқоти диссертатсионии тақризшаванда мувофиқ мебошанд. Муқаррароти асосӣ ва хулосаҳои диссертатсия аз ҷониби унвонҷу дар конференсияҳои сатҳи гуногун маъруза шудаанд. Мухтавои асосии диссертатсия дар мақолаҳои илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар маҷалаҳои ҷумҳуриявӣ ба нашр расонида шудаанд.

Мазмуну мухтавои асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар интишороти зерини доктараби унвони илмӣ инъикос гардидаанд:

I. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷоп шудаанд:

[1-М] Саидова С.Н. Муаммои зиддият ва низоҳои иҷтимоӣ дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон. Вестник Таджикского Национального Университета. - Душанбе, 2021. - №3. С.143-152

[2-М] Саидова С.Н. Бознигарии баъзе ҷанбаҳои методологӣ ва гносеологии муаммои зиддият ва низоҳои иҷтимоӣ. - Душанбе, 2021.

[3-М] Саидова С.Н. Бунёдгузори модели нави ҳалли зиддият ва низоҳои иҷтимоӣ дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон.

II. Мақолаҳое, ки дар маҷалаҳои дигар ба таъриф расидаанд:

[4-М] Саидова С.Н. Таҷрибаи сулҳофарини тоҷикон ҳамчун воситаи ҳалли зиддият ва низоҳои иҷтимоӣ. “Тоҷнома”- суботи сиёсӣ-фарҳангӣ ва ваҳдати миллӣ. Муассисаи давлатии “Китобхонаи миллии Тоҷикистон”-и дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. – Душанбе, 2021. С. 285.

[5-М] Саидова С.Н. Таҳаммулпазирӣ ва ваҳдати миллии Тоҷикистон аз назари Мирзо Турсунзода. Шаҳбози назми оламгир. - Хучанд, “Ношир”, 2021. -С. 80-88

[6-М] Саидова С.Н. Таҳаммулпазирӣ ва ваҳдати зиддият ва низоҳои иҷтимоӣ. Маҷмуи мақолаҳои апрели ДИС ДДТТ, Хучанд, 2021.

[7-М] Саидова С.Н. Проблема противоречий и социальных конфликтов. Международный научный форум. Наука и инновации - современные концепции. –Москва, 2022.

[8-М] Ф.Турсунов, Д.Ҷонназарова, С.Саидова Фарҳангшиносӣ. Маҷмуи маводи таълимӣ. –Душанбе, 2017.

[9-М] Саидова С.Н. Роҷеъ ба марҳилаҳои таҳаввули фарҳанги навини тоҷик. Ваҳдати миллӣ: зинаҳои рушди иҷтисод. Маҷмуи мақолаҳои апрели ДИС ДДТТ, Хучанд, 2021, қисми 2., с.299

[10-М] Дониёрова М.М., Саидова С.Н. К истории десятилетия действия “Вода для устойчивого развития” 2018-2028. Хучанд, 2018.

Ба талаботи Комиссияи Олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ будани тартиб ва танзими

диссертатсия. Аз омузиши матни пурраи диссертатсия хулоса намудан мумкин аст, ки таҳқиқоти доктлаби дарёфти дараҷаи илмӣ Саидова Ситора Назаровна пурра ба талаботи муқаррарнамудаи Комиссияи Олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа ҷавобгӯ мебошад, зеро онҳо натиҷаҳои мустақилона бадастовардаи муаллиф буда, барои рушди илми фалсафаи иҷтимоӣ ва соҳаҳои дигари фалсафа мусоидат мекунанд.

Дар умум таҳқиқоти диссертатсионии Саидова Ситора Назаровна ба талаботи бандҳои 31, 33, 35-уми Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, мувофиқат менамояд. Зеро ҳангоми баррасии матни диссертатсия маълум гардид, ки ба талаботи муқарраргардида пурра ҷавобгӯ аст. Диссертатсия кори илмӣ-тахассусии анҷомёфта буда, натиҷаҳои он барои рушди илми фалсафа аҳамияти муҳим доранд.

Ҳамзамон, онҳо метавонанд, ҳангоми таҳия ва татбиқи барнома, стратегия ва концепсияҳои давлатӣ истифода шаванд. Маводи диссертатсия ҳангоми тадриси фанни таълимии фалсафаи иҷтимоӣ, сотсиология, низоъшиносӣ, сиёсатшиносӣ ва навиштани диссертатсияҳо ба таври васеъ мавриди истифода қарор гиранд, ки ҷанбаҳои мусбати корро нишон медиҳанд.

Ҳамин тариқ, Саидова Ситора Назаровна сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.11 – фалсафаи иҷтимоӣ (илмҳои фалсафӣ) мебошад.

Дар заминаи гузоришоти болозикр, Шурои олимони факултетаи молия ва бахисобгирии бухгалтерии ДИС ДДТТ қарор кард:

1. Диссертатсияи унвонҷӯи дараҷаи илмии кафедраи ҷомеашиносии Донишқадаи иқтисод ва савдои Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон дар мавзӯи “Зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон ва роҳҳои ҳалли онҳо” (таҳлили иҷтимоӣ-фалсафӣ) кори илмӣ-тахассусии анҷомёфта буда, ба талаботи муқарраргардида пурра ҷавобгӯ ва барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.11 – фалсафаи иҷтимоӣ (илмҳои фалсафӣ) сазовор аст.

2. Диссертатсияи унвонҷӯи дараҷаи илмӣ Саидова Ситора Назаровна дар мавзӯи “Зиддият ва низоъҳои иҷтимоӣ дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон ва роҳҳои ҳалли онҳо” (таҳлили иҷтимоӣ-фалсафӣ) барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.11 – фалсафаи иҷтимоӣ (илмҳои фалсафӣ) барои дифоъ тавсия карда шавад.

Аз 17 нафар аъзои Шурои олимони дар Маҷлиси Шурои олимони 17 нафар ишпирик дошт. Натиҷаи овоздиҳӣ: “тарafdор “17” нафар, “зид” нест, “бетарafd” нест, суратчаласа аз 22 октябри соли 2022, №2.

Раиси чаласа:

Раиси Шурои олимон, декани факултети
молия ва баҳисобгирии бухгалтерии
ДИС ДДТГ, н.и.и., дотсент:

Ҳақимзода М. М.

Котиби чаласа:

Котиби илмии Шурои олимони факултети
молия ва баҳисобгирии бухгалтерии
ДИС ДДТГ н.и.и., дотсент:

Муминова Н.Р.

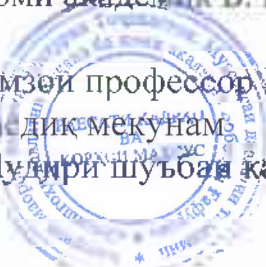
Муқарризи №1

Доктори илмҳои фалсафа, профессори
кафедраи фанҳои сиёсатшиносии ДДХ ба
номи академик Б. Гафуров:

Пулотов А.Х.

Имзои профессор Пулотовро А. Ҳ - ро
тасдиқ мекунам
Мудирӣ шӯъбаи кадрҳо:

Наврузов Э.

Муқарризи №2

Мудирӣ кафедраи ҷомеашиносии
Донишгадаи иқтисод ва савдои ДДТГ,
н.и.ф., дотсент:

Ҷонназарова Д.Х.

Имзоҳои дотсент Ҷонназарова Д.Х - ро
тасдиқ мекунам
Мудирӣ шӯъбаи кадрҳо ва корҳои
махсуси ДИС ДДТГ:

Маҳмудов Ш.У.

« 9/11 » 10 _____ соли 2022